Yıl: 2 — Sayı: 76
25 - Kasım - 949 Cuma
İdarehane: Ankara cad. No. 33 İstanbul
Telefon : 25088
FİYATI 10 Kr.

Hürbilek

ISTANBUL IŞÇİ SENDİKALARI BİRLİGİNİN ORGANIDIR

Madeni eşya işçilerinin kongresi

Okunan çalışma raporu çok beğenildi

Demir ve madeni eşya işçileri sendikasının yıllık kongresi pazar günü saat 14 de Balat Kızılay salonunda yapılmıştır. Kongrede Bölge Çalışma Müdürü İsmail Akçay ve İşçi Sigortaları Kurumu Müdürü Nedim Güvenle misafir sendikacılar hazır bulunmuştur.

Kongre başkanlığına Süreyya Birol getirilmiş ve Sendika Başkanı Nizamettin Babaoğlu çok a'âka uyandıran çalışma raporunu okumuştur. Raporda bir iki işveren müstesna, bütün madeni eşya işverenlerinin sendikayı baltalamakta devam ettikleri belirtilmiş ve şunlar açıklanmıştır:

"Memleketimizde bariz bir işsizlik hükümfermadır. Sendikamızdan gerek ilgili makamlar nezdinde ve gerekse birlik nezdinde yapmış olduğumuz teşebbüsler hiç bir müsbet netice vermemiştir. Bunu nazarı itibara alan birlik, Ankarada a'âkalı makamlar nezdinde teşebbüste bulunmayı faydalı addetmiş ve Ankaraya beş kişilik bir heyet göndermiştir."

Babaoğlu, bu heyetin Ankaradaki temaslarını anlattıktan sonra hükûmetin bundan sonra memleketimize ithal edilecek her türlü mamûl malın ithalinde sendikaların fikirlerini almağa karar verdiğini ve ithalât listelerinde gerekli tadillerin yapılmasının kararlaştırıldığını bildirmiştir.

Raporun okunmasından sonra üyelerden Üzeyr Kuran ülser hastalığından tedavi edildiğini, fakat iş yerinin, kendisine bakması gerektiği halde bakmadığını acı acı anlattı ve işçi hastanesindeki titiz

B. Nizamettin Babaoğlu

likten sitayişe bahsetti. Başkan Süreyya Birol Bölge Çalışma Müdürünün bir konuşma yapmasını rica etti. İsmail Akçay etraflı bir konuşma yaparak mevzuattan bahsetti ve Çalışma Bakanı Sirerin büyük şehirlerde işçilerle temas etmekten büyük fayda gördüğünü ve işçi meselelerini halletmek için hızır gibi yetiştiğini anlattı ve işçilerin her zaman kendisine başvurmalarını rica etti. İşçiler sigortalar hakkındaki görüşlerini belirtiler. İşçi Sigortaları Kurumu Müdürü Nedim Güven çok faydalı bir konuşma yaptı.

Neticede dilekler tesbit edilmiş olduğundan gizli oyla yapılan yönetim kurulu seçimi neticesi bildirildi.

Şu işçiler yeni yönetim kuruluna girdiler: Nizametti Babaoğlu, Sami Apaydın, Yusuf Sidal, Haydar Ertargın, Hasan Gubat, Nizamettin Yalçınyuva, Hakkı Barutlu, Eşref Doğrul, Faik Şekeroğlu.

Yeni yönetim kuruluna başarılar dileriz.

TÜRK KADINLAR BİRLİĞİ KONGRESİNE İŞTİRAK EDECEK KADIN İŞÇİLER

Yakında toplanacak olan Türk Kadınlar Birliği kongresine sendika mensubu kadın işçiler de iştirak edeceklerdir.

Öğrendiğimize göre; sendika mensubu kadın üyelerin Cibali Kutu Fabrikası işçileri sendikasından Emine Özordu, Bayan Mahide Birol, Cibali Sigara Sanayi işçileri sendikasından Bayan Adile Özcan Meliha İnol, Üsküdar yaprak tütün işçileri sendikasından ise bir Bayan kongreye dâvet edilmişlerdir.

Yeni bir işçi sendikası daha kuruldu

ISTANBUL KİBRİT VE AĞAÇ SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI FAALİYETE GEÇTİ VE BİRLİGE İLTİHAKA KARAR VERDİ

Tekele ait Büyükdere Kibrit fabrikası işçileri yardım derneği cumartesi günü olağanüstü bir genel kurul toplantısı yapmıştır. Bu toplantıda derneğin sendikalar kanununa intibak ederek sendika halini alması ve bu sendikanın isminin de «İstanbul Kibrit ve Ağaç Sanayi İşçileri Sendikası» olması kabul edilmiştir.

Bundan sonra sendika için hazırlanan tüzük tasarısı madde madde okunmuş ve her maddenin münakaşasından sonra kabul edilmiştir.

Tüzüğün kabulünü müteakip sendikanın «İstanbul İşçi Sendikaları Birliğine» iltihakı bahis mevzuu edilmiş ve iltihak kararı alınmıştır.

Eski derneğin dört kişilik yönetim kurulu, sendikada yedi kişiye çıkarılmış, yardımlaşma hususunda bazı mühim tadilât yapılmıştır.

Yönetim, denetim kurullariyle haysiyet divanı üyelerinin seçiminden sonra toplantı büyük bir samimiyet havası içerisinde sona ermiştir.

İstanbul Kibrit ve Ağaç Sanayii İşçileri Sendikasına başarılar dileriz.

İşçi lehine neticelenen bir ihtilâf

Bir sene kadar evvel Karamürsel Mensucat Fabrikasından işçiyi greve teşvik suçu ile İş Kanununun 16 ncı maddesine istinaden işten çıkarılan dokuma işçisi İsmail Bozkuş ile müessese arasındaki ihtilâf işçi lehine neticelenmiştir.

Bu ihtilâf İstanbul İşçi Sendikaları Birliği tarafından Sanayi Birliği ile Sendikalar Birliği arasındaki hakem kuruluna intikal ettirilmiş ve uzlaşmaya varılamamıştı. Bunun üzerine Birliğin avukatı vasıtasiyle mahkemeye dâva açılmış ve mahkeme henüz neticelenmeden işveren tarafı uzlaşma teklifinde bulunmuştur. Bu teklifi işçi de kabul ettiğinden Karamürsel Mensucat fabrikası İsmail Bozkuş'a 641 lira tazminat ödemiştir.

Gemi inşası

Devlet Deniz Yolları Fabrika ve havuzlarında pek yakında gemi inşaasına başlanacağı haber alınmıştır. Bu haber işçiler arasında memnuniyet uyandırmıştır. Yakın bir zamanda İngiltere ve Amerikadan uzman inşaiye mühendisleri getirtilecektir.

İşçi sigortaları kurumu şube müdürü iş yerlerini geziyor

Nedim Güven Sigara fabrikasında güzel bir konuşma yaptı

1950 yılında tatbikatına başlanacak olan ihtiyarlık sigortası kanununun ana hükümleri ve diğer hususları hakkında işçi sigortası kurumu İst. Şubesi Müdürü B. Nedim Güven işyerlerini dolaşarak işçiyle konuşmalar yapmaktadır. 18.11.949 cuma günü 2500 işçisi bulunan Cibali Tütün Fabrikasında 7,5 saat süren bir konuşma yapmıştır.

Bu toplantı hakkında kendisile görüşen bir arkadaşımıza B. Nedim

B. Nedim Güven

Güven şu izahatta bulunmuştur.

— Devletin işçilere sağladığı sosyal sigortalar hakkında işçilerimizi aydınlatmak gayesi ile küçük büyük her iş yerini dolaşarak konuşmalar yapacağız. 1.4.1950 de yürürlüğe girecek ihtiyarlık sigortası kanunu ile 4772 sayılı iş kazaları, meslek hastalıkları ve analık hali sigortası kanunu hakkında işçilerimizle yaptığımız görüşmelerin

(Devamı 2 de)

İzmit Seliloz işçilerinin kongresi

BİR ÜYE "DAVAMIZ YOLUNDA İSTANBULDAKİ SENDİKALAR BİRLİGİNİ ÖRNEK ALDIK„ DİYOR.

İzmit (Özel) — Selüloz İşçileri Sendikasının genel kurul toplantısı fabrika lokalinde büyük bir kalabalık huzurunda yapılmış ve kongre çok hararetli olmuştur.

Yapılan seçimde geçen sene milletlerarası çalışma konferansına Türk işçilerini temsilen giden Kemal Erçetin başkanlığa getirilmiş ve bunu müteakip ikinci başkan Eşref Dinar sırf rakkamdan ibaret olan çalışma raporunu okumuştur. Raporun okunmasından sonra sıra rapor hakkında tenkitlere geldiği zaman pek çok kişinin söz istediği görülmüştür. Sıra ile söz alan arkadaşlar sendika yönetim kurulunun hiç çalışmadıklarını işçi dâvasını bir tarafa bırakarak işi şahsiyata döktüklerini söylemişlerdir. Bu arada eski başkanlardan Sabahattin İstanbullu (Şimdin) de söz alarak şöyle demiştir:

Arkadaşlar; iki sene evvel vücud bulan sendikamız çok kısa bir zamanda gelişmiş ve Türkiyede kurulmuş olan sendikalar içinde nümune olarak gösterilmiştir. Fakat bugünde ayni vasfı muhafaza ediliyor muyuz diye bana bir sual tevcih edecek olursanız müsbet cevap veremiyeceğimden ötürü teessürlerimi arzederim. Bunun delillerini saymakla kıymetli vakitlerinizi almak istemem.

Daha sonra ana dâvalara temas eden Sabahattin İstanbu'lu şöyle demiştir: Arkadaşlar; bizim dâvamız şahıs dâvası, zümre dâvası o'mayıp kitle dâvasıdır, o kitle ki bugün için milletlerarası alanda en ileri milletler seviyesine yükselmiş Türk milletinin bir uzvu olan vatanperver ve millî duygularla mücehhez olan Türk işçisinin dâvasıdır. Biz bu dâva uğrunda yılmadan çalışacağız ve bu çalışmalarımıza İstanbulda bulunan sendikalar birliğinin çalışmalarını kendimize rehber edineceğiz. Bu sözler alkışlarla karşılanmıştır. Bundan sonra şunları söylemiştir: Arkadaşlar topluluktan kuvvet doğar sözü hakikaten çok doğrudur. Türkiyede kurulmuş olan bütün sendikalar bir araya gelerek bir Sendikalar Federasyonu kurmaya muvaffak olduğumuz gün en mesut anlarımı yaşayacağım. Bundan sonra daha bir çok arkadaşlar konuşmuş ve bilâhare yapılan idare heyeti ve vazife taksimin-

(Devamı 2 de)

Sendika Başkanlarına (4) sual

Her gün biraz daha gelişmekte olan sosyal hayatımızda sendikaların büyük rolü olduğu muhakkaktır. Fakat, bilhassa zamanımızda üzerinde durulacak mevzular hale değil, istikbale ait olmalıdır,

İşte bu maksatla ilerdeki sosyal gelişmelerimize dair sendika başkanlarının neler düşündüklerini sendikaların uğradığı güçlükleri umumi efkâra duyurmak istedik. Aşağıdaki sorularımıza bütün sendika başkanlarından cevap bekliyoruz. Cevaplara bir de fotoğraf eklenmesi lâzımdır. Gelen cevapları geliş sıralarına göre neşredeceğiz.

Suallerimiz şunlardır:

1 — Sendikanız ne gibi müşküllerle karşılaşmaktadır?

2 — İşverenlerle olan münasebetlerinizden ve işverenlerin sendikanıza karşı takındıkları tavırlardan memnun musunuz? Bu hususta temennileriniz nedir?

3 — Sendika olarak ele aldığınız başlıca dâvalar nelerdir? Bunların hangilerinde muvaffak oldunuz, hangilerinde olamadınız? Sebepleri?

4 — Sendikaların inkişafı için, sendikalar kanununda veya diğer kanunlarda yapılmasını istediğiniz bir değişiklik var mıdır? Varsa nelerdir?

ISTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİGİ VE GIDA SANAYİİ İŞÇİLERİ BAKŞANI ZÜHTÜ TE TEY'İN CEVABI:

1 — Sendikaların ilk kuruldukları sıralarda yapmış oldukları tüzükler Bakanlığımız hukuk müşavirleri tarafından tetkik edilerek bazı sendikaların tüzükleri iki hattâ üç defa iade edildiği vakidir. Biz müşkülleri işçi arkadaşlarımızın alâkasızlığında olduğu neticesinde toplamıyalım. Çünkü, 1948 de karşılaştığımız müşkülleri mahkeme kararı ile haletmek üzere lâzım gelen vekâletnameyi ancak bir kaç noter dolaştıktan sonra sağlıyabildik. Bu teşekküllerin gaye ve emniyetlerini bir çok idari makamlarla beraber büyük bir münevver kitlesi dahi anlamak istemediklerinden bazı müşkülâtlarla karşılaşıyoruz.

2 — Sendikamıza mensup üyelerin muhtelif fabrika ve iş kolarında bulundukları göz önünde tutulursa işverenler içinde sendikaların manâ ve ehemmiyetini anlayan bir kısım işveren ve vekilleri bulunduğunu asla inkâr etmemekle beraber, sendika yeminden âdeta ürken

(Devamı 2 de)

İŞÇİ Gözü ile:

Grev ve lokavtın çeşitleri

«Grev ve Lokavt nasıl tatbik edilir» başlıklı yazının sonunda, grev ve lokavtın zararları ne olabilir konusunu başka bir yazıda anlatacağımı söylemiştim. Halbuki, grev ve lokavtın çeşitleri vardır. Bunları anlatıktan sonra, faydaları ve zararları konusu kaleme alınabilir. Sendikalar veya işçilerin çıkardıkları grevler veya mukavemet ettikleri lokavtların başlıca üç cinsi vardır:

1— Siyasî (ve ona göre, ya faşist, ya liberal, daha ziyade sosyalist, ve çok defa ihtilâlcidir);

2 — İktisadî (o da az çok polita ile uğraşır);

3 — Meslekî; Mantık ve basiretin kabul edebileceği ancak meslekî şekil olur.

Görgüsüz bir sendikacılık, çabuk kendini siyasî cereyanlara kaptırır.. Ve maalesef yabancı siyasi cereyanlara. Faşist tipi grevler eskiden Almanya ve İtalyaya baktığı gibi şimdi İspanyaya bakar. Liberal Amerikaya tapar. Sosyalist İngiltereye gıpta eder. İhtilâlci ise gözü Moskovadadır. Memleketini düşünen, biz bize benzeriz diyen kişim! Ve tabiî böyle grevler ve lokavtlar siyasî olurlar.

Zayıf bir sendikacılık millî veya yabancı kapitalistlerin oyuncağı olur. Kapitalistler aralarında çarpıştıkları zaman, sendikalar nefer gibi; grev ve lokavtı silâh olarak kullanırlar. O şekildeki grevler ve lokavtlar iktisadî olurlar.

Sendikacılık, «Bana lolo olmaz» diyenlerin eline geçti mi, meslekî ve dolayısiyle millî olur Mantığın kabul edebileceği ve Türk kanunlarının kabul ettiği sendikacılık şekli budur. Böyle sendikacılık yalnız meslekî grev ve lokavtlara meydan verebilir.

«İşverenlere lokavt hakkı katiyen verilemiyeceğini»; «Grev ve Lokavt nedir?» «Grev ve Lokavt nasıl tatbik edilir»; «Grev ve Lokavtın kaç cinsi vardır»: konularını kavradıktan sonra, grev ve lokavtın faydaları ve zararlarını çıkarmak güç olmıyacaktır.

Niyazı CAN

KUTU FABRİKASI MÜDÜRÜ DEĞİŞTİ

Cibali Tekel Kutu Fabrikası Müdürü Said Arat, Genel Müdürlük Evrak Şubesi müdürlüğüne tâyin edilmiştir.

Üç senedenberi Kutu Fabrikası müdürlüğünü muvaffakiyetle ifa eden Said Arat'ın ayrılışı işçileri müteessir etmiştir.

Kutu Fabrikası müdürlüğüne Müfit İlter Adanadan terfien tâyin edilmiştir.

Yeni müdüre başarılar dileriz.

SELİLOZ SENDİKASI

(Baştarafı 1 de)

de şu arkadaşlar seçilmişlerdir. Başkanlığa Cevat Sezgin, II. Başkanlığa Sabahattin İstanbullu, Muhasipliğe Fethi Özgür, Veznedarlığa Habip Seval, Kâtipliğe Niyazi Buğrul ve sözcülüğe de Halit Canseven seçilmiştir. Üyeliklere de Hikmet Martı, Hamdi Çakır Mustafa Dayan, Osman Çengelköy, Mustafa Keskin seçilmişlerdir. Yeni idare heyetine muvaffakiyet'er dileriz.

ANKARA MEKTUPLARI

Baş şehirde gazetecilik

Kıymetli okuyucularımız dikkat ederlerse son haftalarda gazetemizde Ankara haberlerinin muntazam çıkmadığını görmüşlerdir. Bunun bütün suçu, itiraf edeyim ki benim. Yani HÜRBİLEK'e her hafta muntazam haber yollamağı vadeden Sabahattin Başbuğ'un. Okuyucularımdan özür dilerim. Ama emin olsunlar ki bunu biraz da zorla yaptım. Bakın anlatayım:

Ankara'da haber toplamak hiç bir yere benzemez. Buranın apayrı usulleri vardır. İstanbulda veya başka vilâyetlerde istediğiniz gibi kaleme sarılır edindiğiniz haberleri sütunlara nakledersiniz. Daima ilk kontrolünüz vicdanınızdır. Yazıi şleri müdürünüz yazınızı görür. Bakar, beğenirse basar, beğenmezse yırtar atar.

Ankarada ise bambaşka bir âlem. En küçüğünden en büyüğüne kadar gidersiniz, Hiç bir memur size haber vermez. Ahbaplık edersiniz. Ağzından bir iki kelime kaçırırsa size yazmamanızı ihtar eder. Aksi halde sütun sütun tekzip yazacağını size peşin peşin bildirir.

Basına bilgi vermeğe salâhiyetli kimseler sizi karşılarına alırlar haberleri kelime kelime yazdırırlar. Sonra da «Bunları temize çekince gazeteye göndermeden evvel bir kere bize gösterin» derler. Bakanlığın emri imiş. Ara sıra bir röportaj yapacak olursanız. Aman derler, şöyle olmasın, sakın bu mevzuda dokunmayın rica ederiz isimden filân bahsetmeyin. Tabiî hepsine olur dersiniz. Sonra ilâve ederler: Yalnız, yazınızı gazeteye göndermeden bir de biz görsek.

İşte aziz okuyucular, şu elinizde tuttuğunuz gazete sanki satış için her gün her gün torba torba yalan uyduran gündelik gazeteler gibi da ima şüphe altındadır. Oysa ki ikinci yılını doldurmağa çalışan şu gazetenin koleksiyonu karıştırılsa dizgi yanlışından başka yanlışa rastlanmaz.

Bu kadar sıkı kontrolda, şüphe altında haber toplamak beni çok sıkıyordu. İşi yavaş yavaş gevşettim. Bu böyle bir kaç ay devam etti.

Geçen gün Ankara Motorlu Taşıt işçileri sendikası başkanı Şerif Usta ile konuşuyorduk. Baktım benden yaşlı olmasına rağmen hiç de ufak tefek şeylere kızmıyor. Her gün yeni yeni şeyler çıkarmak gayretinde.

— Aman dedi. Sabahattin Bey Hürbileğe yaz. Ocak ayı başında bir piyango tertip ettik. İşçi arkadaşlara duyursunlar. Topu topu on beş bin bilet çıkardık. İkramiyeler çok dolgun. Motorsikletten kürk mantoya, kamyon lâstiğine kadar her şey var. İstanbula da yollıyacağız. Şimdiden hazırlansınlar.

Ankara Garsonlar Sendikası başkanı İsmail Aras beş ay kadar evvel Ankaradan ayrılmıştı. Bize haber vermeden gitmiş, evlenmiş, dünya evine girmiş Allah hayırlı etsin. Şerif Usta ile konuştuğumuzun ertesi günü o gelmiş. Onunla da konuştuk. İşte, baktım. Aziz okuyucular, bizden olanlar yine eskisi gibi aynı âlem devam edecek.

Eh, hani bir söz vardır. Papaza kızıp orucu bozmak olmaz derler. Doğru söz. Ben de inşaallah bundan sonra oruç bozmamaya çalışırım.

Sabahattin BAŞBUG

SİGORTA KURUMU

(Baştarafı 1 de)

faydalı olduğu kanaatindeyim.

Biz bu görüşmeleri bizzat mahallinde yapmak'a iki fayda umuyoruz:

Birincisi, işçi mevcut kanunlar hakkında bir bilgiye sahip oluyor. İkincisi ise, biz iş yerlerini, çalıştıkları mahalleri bizzat tetkik etmiş o'uyoruz.

Kanunlar izah edilirken misaller verilerek anlatılmaktadır. Bu arada işçilerin sorduğu sualleri de cevaplandırmaktan geri ka'mıyoruz. Bu suretle işçi arkadaşlarımızın kanunlarımızı daha iyi anlayacaklarından eminiz.

İSVEÇ İŞÇİLERİLE 7 ay...

No: 1

Konuşan : Muzaffer DAYSAL

İstanbul - Atina - Roma - Münih Amsterdam Kopenhag - Stokholm

Sümerbank; Deri ve Kundura fabrikası işçilerinden Vasfi Özalpsan ve Hulûsi Özki adında iki arkadaşımızı ihtisas yapmak üzere İsveçe göndermişti. Çocuk denecek yaşta tezgâh başına geçen, gençlik çağlarını aynı safta geçiren bu iki arkadaş geçenlerde yurda döndüler.

Memleketimizde sosyal dâvaların ehemmiyetle ele alındığı bir sırada İsveç gibi ileri bir memleketin işçileri ile yan yana çalışmış onları yakından görmüş, onların iş mevzuatını tetkik etmiş bu iki arkadaşımızın; İstanbuldan Stokholme kadar devam eden seyahat intibaları ile İsveçte geçen 7 aylık iş hayatları ve o memleket sosyal mevzuatına ait tetkiklerini sütunlarımıza geçiriyoruz.

İlkbaharın müjdecisi Mart ayının 7 nci günü Yeşilköy hava alanı merkezi üzerinde dalgalanan ayyıldızlı bayrağımıza yurt toprağı üzerine ne kadar bir zaman sonra döneceğimiz belli olmadan baktık.

Yurt toprakları üzerinde esen İlkbahar rüzgârı yüzlerimizi yalayarak bizden uzaklaşırken biraz sonra rüzgârlarla yarışacak uçak harekete hazırlanıyordu. Kısa bir zaman için de olsa ana vatandan uzaklaşmakla duyduğumuz üzüntüyü; İsveç gibi yabancı bir memlekette çalışarak öğreneceklerimizi dönüşte memleketimize do'ayısıyle arkadaşlarımıza getirebilmenin sevinci ile teselli buluyorduk. Uçağın merdivenlerinden alanı ve yurdu son olarak bir kere daha yürekten selâm'adıktan sonra yerlerimizi aldık. Akşam güneşi çekilmek üzere.. Saat 16,30.

S. A. S. Dev uçağının hareketini bildiren parola veriliyor..

— Dikkat, dikkat uçak hareket ediyor...

Ve bir başka ses.

— Anahtarı aç!

— Açtım.

— Kontak!

— Kontak.

Uçak, büyük bir otomobilin tekerleklerine benziyen lâstik tekerlek'er üzerinde alanda hızla dolaştıktan sonra birden yerle temasımız kesildi.

Uçağın garsonu genç, sarışın di[illegible] ber bütün yolculara iyi seyahat[illegible] temennisinde bulunduktan sonra [illegible] zaklaştı...

Yer yer muazzam bulut göl[illegible] ile dolu semâda; uçağımız âde[illegible] gökte bir semâ taşı gibi kayıy[illegible] ve bizi uzaklara, çok uzaklara [illegible] rüklüyordu. Bir ara bulut tab[illegible] larını aşarak güneşi bulduk [illegible] kısa bir zamanda Yeşilköyden [illegible] kadar uzak'aşmıştık? Yerle bulu[illegible] duğumuz yüseklik arasındaki m[illegible] safe ne idi? Bunu bilmiyorduk. F[illegible] kat uçağın penceresinden aşağı b[illegible] tığımızda başımızın döndüğünü [illegible] settik.

Marmara denizi altımızda ger[illegible] miş mavi bir atlas gibi uzanıyo[illegible] du. Satıhta serpilmiş adacıklar [illegible] seyreden gemiler birer çini mür[illegible] kebi damlası gibi simsiyah duruy[illegible] du. Biraz sonra Doğu - Güneye d[illegible] ru ilerledikçe küçük köyerin k[illegible] kiramit renkli damları görün[illegible] oldu. Güneye doğru indikçe h[illegible] berraklaşacağı yerde donuklaş[illegible]

Atina'ya yaklaştığımızı otur[illegible] muz iskemlelere raptedilmiş kay[illegible] larımızı belimize bağlamamız [illegible] verilen ihtardan an'adık.

(Devamı var)

Dr Sırrı Alıçlı Birlik yönetim kurulu ile görüştü

İşçilerin müracaatları daha iyi karşılanacak

İşçi Sigortaları Kurumu İstanbul işçi hastahanesi başhekimi Dr. Sırrı Alıçlı cumartesi günü İstanbul İşçi sendikaları Birliği yönetim kurulu üyeleriyle birlik merkezinde uzun bir görüşme yapmıştır.

Dr. Sırrı Alıçlı'nın böyle bir toplantıyı arzu etmesinin sebebi, işçi hastahanesi ve dispanserlerine yapılan müracaatların beklenildiği gibi mülâyim karşılanmadığı hususundaki şikâyetlerdir.

Hemen bütün içşiler gerek hastahanede ve gerekse dispanserlerde hasta işçi ve ailelerine karşı gösterilen alâka ve ihtimamdan son derece memnun ve mütehassistirler

Ancak yukarda da belirttiğimiz gibi hasta işçi veya ailesi hem hastahane hem de dispanserlere müracaatlarında lüzumu kadar müşfik davranılmamasından muğber ve şikâyetçidirler.

Cumartesi günü sendikalar Birliği yönetim kurulu üyeleriyle yapılan görüşmede bu durum mütalâa edilmiş ve Dr. Sırrı Alıçlı bu hususta icap eden tedbirlerin alınacağını katiyetle temin etmiştir.

Diğer taraftan Dr. Sırrı Alıçlı pazartesi günü saat 11 de Cibali sigara fabrikasına giderek işçilerle ve sendika yönetim kurulu üyeleriyle görüşmüştür.

Tetey'in cevabı

(Baştarafı 1 de)

ve sendikaya azâ kaydedildi diye işçiyi uzaklaştıran işverenlerle dahi karşı'aşmış bulunuyoruz. Bilhassa hususî ve yarı resmî müesseselerde çalışan arkadaşalarımıza her türlü zorluk ve imkânsızlıkları hazırlayan işveren değil, işveren temsilcisi olan muhterem zevatı sendika'arın bir anarşi yatağı olmadığını toplanan işçi arkadaşların hak ve emnfaatlerinin topluca korunması ve işyerlerinde ahenk ve düzenin sağlanması için kurulmuş temiz işçi teşekkül'eri olduğunu anlatabil'rsek ne mutlu.

3 — Kuruluşumuzdan bu zamanâ kadar bir çok işçi dâvalarını ele almış bulunuyoruz. Bu meyanda üyelerimizin refahını arttıracak teşebbüs'erle beraber hukukî yardımlar az dahi olsa, sosyal yardımlar da yaptık. Yalnız şurada bir cihetı belirtmek isterim. Bundan bir buçuk sene evvel bir işveren aleyhine açmış olduğumuz tazminat dâvası el'an bir neticeye bağ'anmamıştır. Bu hususu üzülerek bildirirken iş mahkemeleri kanununun Büyük Millet Meclisinden bir an evvel çıkmasını temenni ettiğimizi bütün işçi arkadaşlar adına söyliyebi'irim.

4 — Sendikaların inkişafında rol oynıyacak o kadar çok şeyler istemek arzusundayım ki, bu dileklerimi bir kaç mevzu üzerinde toplamağa çalışıyorum:

a) Bazı iş ko'larında sıhhat ve muayene cüzdanlarını cemiyet'er verir. Bu iş kollarında sendikalar kurulduktan sonra bu işin sendikalara devri lâzım gelir.

b) Sosyal mevzuatı bakımından bizden ileri bazı Avrupa dev'etlerinde olduğu gib iş bulma vazifesinin sendikalara devri. Bu hususu mümkün olduğu takdirde, hiç olmazsa bugünkü işbulma kurumlarının sendikalarla müşterek ça'ışmaları için Sendikalar Kanununa bir madde ilâvesi.

c) Tadil edilmek üzere bulunan iş kanununun işçi mümessillerini himaye edecek 13 cü maddenin sendika yönetim kurulu, bilhassa sendika başkan ve başkan vekiline de teşmili yerinde olur.

KÜÇÜK HABERLER

* Deri ve Kundura İşçileri Sendikası geçen hafta üyelerine; kışın yaklaşması dolayısiyle taksitle palto ve pardesü tevzi etmiştir.

* Cibali tütün ve sigara sanayii işçi'eri sendikasının müzik ve spor kolları kurulmuş ve faaliyete geçmiştir.

* Cibali kutu fabrikası işçileri sendikası üyelerine odun ve diğer yakacak tevziine başlamıştır.

* * *

KONGREYE DAVET

Beykoz Deri ve Kundura Sanayii İşçileri Sendikası Yönetim Kurulu Başkanlığından:

Sendikamızın yıllık genel kurul toplantısı 26 Kasım 1949 cumartesi günü saat 13 de fabrika işçi lokalinde yapı'acağından sayın üyelerin teşrifleri rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Yönetim kurulunun çalışma ve hesap raporlarının okunması.

2 — Mürakipler raporunun okunması,

3 — Yönetim, denetim kurullariyle haysiyet divanı seçimi.

4 — Dilekler.

SİVASTOPOL FEDAİLERİ

NİYAZİ AHMET BANOĞLU

Genç Hasan, her ne pahasına olursa olsun Gülfidanı göndermek, harp sahasında yalnız arkadaşları ile kalmak istiyordu.

Gülfidan da ondan ayrılmaktansa ölmeyi tercih ediyordu.

İki sevgili bir türlü karar verememişlerdir. Bu sırada Serdarı Ekrem Ömer Paşanın Fransız orduları başkomutanı Pelisiye ile beraber teftişe geldikleri haberi etrafa yayıldı. Gülfidan ile genç Hasan arasındaki meseleyi halledememişlerdi. Toplanma borusu çaldı Etrafa dağılmış olan askerler, başıbozuklar ve fedailer bir araya geldiler. Bu sırada uzaktan Ömer paşa ile Pelisiye atların üstünde göründüler. Herkes onlara bakıyordu. Birden, Pelisiyenin bindiği at ürkmüş, topluluk arasından fırlayarak dolu dizgin koşmağa başlamıştı. Fransız Başkomutanı bütün kuvvetiyle dizginlere asılıyor, fakat bir türlü önüne geçemiyordu. Büyük bir tehlikenin doğacağı gözle görülüyordu. Pelisiyenin atı zaptedemiyeceği muhakkaktı.

Genç Hasan etrafına bakındı. Atı biraz ileride duruyordu. Şimşek hızı ile üstüne atladı ve uçar gibi Pelisiyenin deli gibi koşan atının üzerine koşturdu.

Herkes, büyük bir heyecan ile nefes almadan bakıyordu Genç Hasanın atı,, sağa sola koşan, sık sık çifte atarak Fransız başkomutanını üstünden atmak isteyen deli atın yanına yaklaştığı zaman, genç Hasan, bir top gibi kendini atının üstünden attı ve Pelisiyenin atının dizginlerinden yakalıyarak çekti, Hasan, bir müddet sürüklendikten sonra atı durduttu. Pelisiye, bitkin bir hale gelmişti. Ömer Paşa ile diğer komutanlar da oraya koştular.

Bir kaç dakika soluyan Pelisiye, kalabalık arasındaki tercümanını çağırdı. Genç Hasanı göstererek onunla şöyle konuştular.

Pelisiye sordu:

— Senin adın nedir delikanlı?

— Genç Hasan..

— Genç Hasan, beni ölümden kurtardın. Söyle benden ne istersin.

Genç Hasan utangaç bir halde:

— Ben vazifem yaptım dedi.

— Ata çok güzel biniyorsun.

— Ben Erzurumluyum. Biz atın üstünde oynarız..

Pelisiye güldü;

— Biraz evvel kendim ölümle kucak kucağa olduğum için iyi sey redemedim. Bir daha biner misin?

Genç Hasan, etrafına bakındı. Fedailerinden birini gördü. Onu yanına çağırdı. Kendi atına bindirdi. Sonra Pelisiyeye:

— Sizin atı müsaade ederseniz çok memnun olacağım, dedi. Biraz da ben onu yorayım.

Pelisiye buna çok memnun olmuştu:

— Hay hay dedi.

İki dakika sonra iki Erzurumlu atlarına atlamışlardı. Ellerinde iki uzun mızrak vardı ve Fransız başkomutanına cirid oyunu gösteriyorlardı. Peliseyi üsütünden atmaya çalışan at, şimdi Genç Hasanın altında bir ceylân gibi idi ve Hasan bazan onu do'u dizgin koştururken bir yay gibi fırlayarak altından geçiyor, öbür taraftan üstüne çıkıyordu.

Bu gösteri, Pelisiyeyi, Ömer Paşayı ve orada hazır bulunan bütün komutanları hayretler içinde bırakmıştı. Ömer Paşa, bir Türk fedaisinin bu marifetlerinden dolayı gurur duyuyordu.

Pelisiye birden Ömer Paşaya döndü:

— **Bu çocuktan biz çok istifade** edeceğiz, dedi.

— İsterseniz Sivastopol kalesine casus olarak bu delikanlıyı gönderelim.

Pelisiye başını salladı:

— Benim hayatımı kurtaran adamın hayatını ben tehlikeye koyamam dedi.

Ömer Paşa:

— Bunlar fedaidirler, dedi. Ölüme gitmek için buraya geldiler.

ÇALIŞMA MÜDÜRÜ SİGARA FABRİKASINDA

İstanbul Çalışma Bölge müdürü İsmail Akçay Tekel Cibali sigara fabrikasına giderek, işveren vekili ve sendika ile temaslarda bulunmuştur.

Çalışma müdürü iş yerini gezmiş, işçilerin şikâyetlerini de dinlemiştir.

SAYGI DEGER OKUYUCULARIMA

Tırpan ve Hemşeri gazetesinde hiç bir alâkam kalmamıştır. Bundan böyle İstanbul Sendikalar Birliği organı olan Hürbilek gazetesinin baş bayiliğini deruhte ettiğimi saygı ile bildiririm.

Sabık Tırpan gazetesi Başbayii

Seyfettin Tanata

HAFTANIN RESİMLİ OLAYLARI

Körler için "Konuşan,, Kitapalr

Birleşik Amerikada gözleri görmiyen öğrencilere yardım maksadıyle ders kitapları, piyesler, lisan öğrenme kitapları gibi lâzım olan edebi eserler ve neşriyatlar, okullar tarafından plâğa çekilmektedir. Bu "Konuşan,, kitaplar 100 gram ağırlığında ufak ve hafif plâklardan müteşekkildir. Lâzım olduğu zaman âmâ öğrencilere gramofonla dinletilmektedir.

Denize indirilen yeni bir Amerikan gemisi

Resimde, Birleşik Amerikada Great Lakes'de şimdiye kadar inşa edilen en büyük ve en seri geminin denize indirilişi görülmektedir. 5.000.000 dolar değerinde madenden meydana getirilen bu geminin uzunluğu 225 metredir. Gemi, 20.000 tonluk yük nakledebilecek bir şekilde inşa edilmiştir.

İş ve işçi bulma servisi kurulacak

BU HUSUSTAKİ KANUN TASARISINA DAİR RAPOR MECLİS TARAFINDAN KABUL EDİLDİ

Ankara, (Özel) -- Büyük Millet Meclisi çarşamba günü yaptığı toplantıda mühim meseleler görüşülmüştür.

Gündemin birinci maddesi olan Tekirdağ Milletvekili Ziya Ersin Cezaroğlu'nun kuraklık yüzünden hayvanlarını yok pahasına satmakta olan çiftçilerin durumuna dair Ekonomi ve Ticaret ve Tarım Bakanlıklarından sözlü sorusuna, Ekonomi ve Ticaret Bakanı Vedat Dicleli, Tarım Bakanı ile birlikte 2 aralık toplantısında cevap vereceğini söylemiştir.

Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun, deniz gedikli subaylarının aylık terfi durumları hakkında Millî Savunma Bakanlığından sözlü sorusuna cevap veren, Millî Savunma Bakanı Hüsnü Çakır, Bugün orduda 74 gedikli subayın bulunduğunu ve 340 tarihli bir kanunla bunların maaşlarının 30 liradan verildiğini, 1941 de gene bir kanunla 30 liralık bir ücret ilâve edildiğini ve 1945 te de ayrıca asli maaşlarına 5 lira daha ilâve olunduğunu ve böylece maaşlarının 280 liraya baliğ olduğunu, ve zaten orduda bu sınıfın lâğvedildiğini ve tasfiye edilmekte olduğunu açıklamıştır.

Bundan sonra iş ve işçi bulma servisi kurulması hakkındaki 88 sayılı sözleşmenin onanmasına dair olan kanun tasarısı ve Çalışma Komisyonu raporu okunmuş, Istanbul Milletvekili Senihi Yürüten (D. P.) nin rapor hakkındaki itirazları dinlenmiş, Çalışma Komisyonu sözcüsü Denizli Milletvekili Hulûsi Oral bu itirazlara cevap vermiş ve rapor kabul edilerek birinci görüşülmesi yapılmıştır.

Satış kooperatifleri hayatı ucuzlatabilir mi?

BAZI KİMSELER, KOOPERATİFLERİN HAYATI UCUZLATMIYACAGINI İDDİA EDİYORLAR

Şehrimizde hayat pahalılığını önliyecek tedbirler arasında mevcut yaş meyva ve sebze tarım satış kooperatiflerinin sayılarının arttırılması da vardır. Vali ve Belediye Reisliğinin ısrarla durduğu bu tedbire bir kısım iktisad mensupları itiraz etmekte ve satış kooperatiflerinin sayılarının arttırılmasının ucuzluğa asla faydalı olamıyacağını ileri sürmektedirler.

İtiraz edenlerin ileri sürdükleri sebepler şu suretle hülâsa edilebilir:

4 - 5 ay evvel müteaddit semtlerde faaliyete geçirilen bu kooperatiflerin hayatı ucuzlatmada zerre kadar müsbet tesiri olmamıştır Bu gün sattıkları meyva ve sebzelerin fiatleri serbest piyasa fiatleriyle mukayase edildiği takdirde buradakilerin umumiyetle daha pahalı olduğu hayretle görülür.

Sonra kooperatiflerin teşekkül gayesi, istihsal veya istihlâk kooperatifleri olduklarına göre sadece mensuplarının menfaatlerini gözetmekte bu müessesselerle alış veriş edenlerin menfaatleriyle alâkadar olmamaktadırlar. Şehrimizde açılan kooperatiflerin müstehlikten ziyade müstahsili koruduğu iddia edilse bile buralara meyva ve sebzelerini getirip satanların hakikî müstahsiller olmadığı, küçük müstahsillerin mallarını tarlasında veya bahçesinde toptan satın alan ve sureta müstahsil imiş gibi görünen bir nevi mutavasıtlar olduğu malûmdur. Böyle olunca bu teşekküller müstahsilleri bile himaye etmemektedir. Esasen hakikî müstahsili himaye etse bile Belediyenin bunları açmaktan ve türlü kolaylıklar temin etmekten maksadı müstehliki korumak arzusundan ileri gelmektedir.

Bu sebeplerle şehrimizde yaş meyva ve sebze kooperatiflerini çoğaltmakla bu nevi yiyecek fiatlerinin ucuzlıyacağını ümit etmek beyhude olacağından bunlardan vazgeçilerek daha esaslı tedbirlere başvurulmasının muvafık olacağı ileri sürülmektedir. Hayat pahalılığı ile mücadeleye karar veren Belediyenin bu noktayı tetkik etmesi lâzımdır.

GARSONLAR SENDİKASI VALİYİ ZİYARET ETTİ

İstanbul Garsonlar Sendikası yönetim kurulu başkanı İsmail İna'ın riyasetinde bir heyet vali ve Belediye Başkanımız Ord. Prof. Dr. Fahrettin Kerim Gökay'ı makamında ziyaret etmişlerdir.

Heyeti her zamanki yakın alâka ve samimiyeti i'e kabul eden valimiz ve Belediye Başkanımız isteklerin yerine getirilmesi için bütün enerjisiyle çalışacağını vaadetmiştir.

Garsonlar Sendikası heyeti bilhassa senelerdenberi halledilemiyen yüzde on'ar meselesi üzerinde de durmuşlardır.

Evvelce de yazdığımız gibi garsonların hakkı olan ve müşteriden alınan yüzde on fazla ücret bir çok patronlar tarafından garsonlara verilmemektedir.

Garsonlar Sendikasının bu husustaki müracaat'arı muhtelif makamlar tarafından bir türlü muameleye konulmamakta ve dâvanın halline gidilmemektedir.

Heyet ziyaretten son derece mütehassis kalmıştır.

SPOR

Fener mi, Beşiktaş mı?

İstanbul lig maçları en hararetli devreye girmiştir. Bu hafta yapılacak Fenerbahçe — Beşiktaş maçı ile lig'in birinci devresi sona erecektir. Bu maçın şampiyonluk üzerinde elbette mühim önemi vardır.

Maçların başlangıcından beri Beşiktaş lig liderliğini muhafaza etmektedir. Bugünkü vaziyette Fenerbahçe bir puvan geriden Beşiktaşı takip ediyor.

Hususi tabiriyle bu haftaki maçın dananın kuyruğunu koparacağı söylenebilir.

Acaba bu maçı hangi takım kazanabilir?

Futbol maçları neticeleri üzerinde kat'iyetle konuşmak imkânı yoktur. Binaenaleyh biz de kat'i neticeden bahsedecek değiliz.

Yalnız şu var ki Süleyman, Kemal, Bülent, Fahrettin ve Şükrü şeklinde dizilerek bir Beşiktaş hücum hattının Fener kalesini sık sık ziyaret edeceği ve onlara tehlikeli dakikalar yaşatacağı muhakkak gibidir.

Bu hücum hattı karşısında gün geçtikçe istikrar kesbeden Fenerbahçe müdafaasının kolay kolay yıkılacağını sanmıyoruz. Böylece oyunun daha ziyade Fener nısıf sahasında oynanması tabiidir.

Diğer taraftan becerikli bir Fener hücum hattının gol çıkarmak şansı bize daha kuvvetli gibi geliyor. Zira unutmamak lâzımdırki bugünkü Beşiktaş müdafaasının varlığı ile yokluğu birdir denebilir.

Netice maçı, işi ciddi tutan takımın kazanması mühtemeldir. Ancak şansı da dikkat nazara almalı...

Haftanın diğer maçları Fener Beşiktaş maçı yanında ikinci p... düşmektedir. Fakat bu sene maçlarında sık sık tekrarma... olduğumuz sürprizlerden bir... daha vukuu ihtimal haricinde ...ğildir. Galatasarayın böyle bir ...riz'e puvan cetvelinde sonlara ...ru kayması da ihtimal dahili...dir.

Yalnız lig maçlarının birinci ...resinin sona ermesi şampiyon t...mın belirmesi için kâfi değildir.

Takımlarımıza başarılar dile...

* * *

«SENDİKA SPOR»

İstanbul İşçi Sendikaları B...ğinin «Sendika Spor» adıyla kulüp kuracağını evvelce yazm...tık. Haber adığımıza göre kulüb...zütün hazırlıkları tamamlanmış... Yakında resmi makamlara mür...at edilecek ve kulüp faaliyete ...çecektir.

HÜRBİLEK

HAFTALIK GAZETE

Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

Yazı işlerini fiilen idare eden **Sabahattin Selek**

Basıldığı yer Kenan KUTAY Matbaası İstanbul